IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

Südame stress-perfusiooni uuring kompuutertomograafias (KT)

Käesoleva infolehe eesmärgiks on anda Teile ülevaade südame stress-perfusiooni uuringust kompuutertomograafias (KT-s), kuidas selleks ette valmistuda, mis võib takistada uuringu tegemist, mis toimub uuringu ajal ning kust on võimalik saada lisainfot.

Kui uuringuks määratud aeg ei sobi Teile või Te mingil põhjusel ei saa uuringule tulla, palume sellest teatada radioloogiakeskuse registratuuri (Asula põik 5, Magdaleena üksuse X-korpus) telefonil 666 5130.

Uuringu eesmärk

Südame stress-perfusiooni uuringu eesmärgiks on südamelihase verevarustuse hindamine isheemia välistamiseks. Uuringuga hinnatakse verevarustust (perfusiooni) koormuse ajal. Koormuse saavutamiseks kasutatakse veenisisest ravimit (regadenosoon, adenosiin), mis laiendab südameartereid ja toimib peamiselt ateroskleroosiga mittekahjustunud südamearteritele. Kombineerituna kontrastaine süstimisega saab avastada ja hinnata südamelihase osa, mis ei saa piisavat verevarustust.

Röntgenikiirgus on arenevale organismile ohtlik. **Kui Te olete rase või kahtlustate rasedust, teavitage sellest kindlasti** uuringule suunavat arsti ja KT-kabineti radioloogiatehnikut. KT-uuringu tegemine raseduse ajal on lubatud vaid äärmise vajaduse korral.

Mis on kompuutertomograafia (KT)?

Kompuutertomograaf on arvutiga ühendatud röntgeniaparaat, mis võimaldab inimkehast saada kihilisi ja ruumilisi kujutisi. KT-uuringul läbib röntgenikiirgus kudesid mitmes suunas ja selle neeldumist mõõdetakse paljudes punktides. Saadud infot töödeldakse arvutiga. Uuringul kasutatava kiirguse hulk on suurem kui tavalisel röntgenuuringul, seetõttu tehakse seda vaid meditsiiniliselt olulise näidustuse korral. Sõltuvalt diagnoosist võib tekkida vajadus kasutada kontrastainet, mida manustatakse uuringu ajal veeni.

Vastunäidustused uuringuks

- Allergia joodi sisaldavale kontrastainele. Kontrastaine veeni süstimise järel võib tekkida allergiline reaktsioon (nahalööve, sügelus, iiveldus, oksendamine, kehatemperatuuri tõus, hingamisraskused).

Kui Teil on varem esinenud reaktsioone kontrastainele, teavitage sellest kindlasti uuringule suunavat arsti ning KT-kabineti personali.

- Astma või krooniline obstruktiivne kopsuhaigus, kui see pole raviga kontrolli all hoitud või on ägenenud.
- Aordiklapi raske stenoos.
- Raske südame- või neerupuudulikkus.
- Liiga aeglane südametöö (< 40 x/min), mille põhjuseks võib olla nõrga siinussõlme sündroom, AV-blokaad või ravimite toime.
- Madal vererõhk (hüpotensioon), süstoolne vererõhk alla 90 mmHg.
- Feokromotsütoom (neerupealisekasvaja), kui seda ei ole ravitud.
- Uuringul kastutatavate ravimite (regadenosoon, adenosiin) suhtes ülitundlikkus või varem olulise kõrvaltoime esinemine.
- Regadenosooni ja adenosiini toimet pärssivate ravimite kasutamine (vt allpool loetelu).

Ettevalmistus uuringuks

48 tunni jooksul enne uuringut **EI TOHI** tarvitada:

- ravimeid, mille toimeaineks on aminofülliin, teofülliin, pentoksüfülliin (nt Teotard, Retafylline, Pentilin, Trental, Vasonit);
- ravimeid, mille abiaineks on kofeiin (nt Solpadeine, Coldrex, Panadol Extra);
- ravimeid, mis võivad vähendada uuringu diagnostilist täpsust (nende võtmine on lubatud ainult siis, kui raviarst on Teile seda lubanud):
    - beetablokaatorid (nt toimeained metoprolool, atenolool, nebivolool, propranolool, bisoprolool, karvedilool, labetalool, sotalool);
    - kaltsiumi antagonistid (nt toimeained verapamiil, amlodipiin, nifedipiin, nimodipiin, nitrendipiin, latsidipiin, lerkanidipiin, diltiaseem, felodipiin);
    - ravimid, mis sisaldavad nitraate (nt Imdur, Isomonit, Elantan, Monosan, Olicard).

24 tunni jooksul enne uuringut **EI TOHI**:

- juua kofeiini sisaldavaid jooke – kohv, tee, kakao, energia- ja koolajoogid;
- ravimtaimeteed;
- süüa šokolaadi või muid šokolaaditooteid;
- suitsetada.

4 – 6 tundi enne uuringut on lubatud kerge eine, millega saate ka ravimid võtta. Täiskõhuga võib uuringu ajal kergesti tekkida iiveldus ja oksendamine.

Kui Teil on **diabeet** ning Te tarvitate:

- insuliini – täpsustage raviarstiga, kui palju tuleb uuringupäeval (6 tundi varem koos kerge einega) insuliini süstida;
- Metformini, Metforali või teisi ravimeid, mille toimeaineks on metformiin – täpsustage raviarstiga, millal peate nende võtmise lõpetama ja tohite ravi uuesti alustada.

Enne uuringut

- Riietuge kergelt, et riietus oleks lühikeste varrukatega või oleks võimalik varrukaid üles keerata ja EKG korral oleks riietus eest lahtikäiv.
- Võimaluse korral jätke ehted koju, sest uuringu ajaks palutakse Teil need eemaldada.
- Võite jätkata nende ravimite võtmist, mis ei ole uuringuks vastunäidustatud.
- Dieedile piiranguid ei ole, kui Teie arst ei ole öelnud teisiti.
- Kui Teil on mõne ravimi suhtes ülitundlikkus, siis teavitage sellest nii uuringule suunavat arsti kui ka KT-kabineti personali.
- Enne uuringut paigaldatakse Teie mõlemale käele veenikanüül kontrastaine ja ravimi manustamiseks.
- Rindkerele pannakse südametöö jälgimiseks EKG-elektroodid.

Uuringu ajal

- Uuring kestab 30-40 minutit.
- Te lamate uuringulaual selili ja seejärel sõidutab radioloogiatehnik Teid uuringulauaga KT-seadme keskele, mis on väikese tunneli laadne mõlemast otsast avatud ruum.
- Aeg-ajalt on vaja vastavalt radioloogiatehniku korraldusele hinge kinni hoida.
- Ravimi süstimise ajal tõuseb mõõdukalt südame löögisagedus ning vererõhk langeb.
- Vahetult pärast ravimi süstimist võite tunda näoõhetust, valu rinnus ja peas, hingamisraskust, pearinglust ning iiveldust ja nõrkust. Kuna ravimil on väga kiire poolestusaeg (ravimi lagunemise aeg), siis kõrvaltoimed mööduvad üldjuhul kiiresti.
- Uuringu käigus süstitakse veenisiseselt ka joodi sisaldavat kontrastainet, mis hetkeks võib tekitada üle keha soojatunnet ja metalli maitset suus.
- Kogu uuringu ajal jälgitakse Teid akna ja videokaamera kaudu.

Pärast uuringut

Kui Te olete riietunud, võite lahkuda.

Uuringu ajal süstitud kontrastaine tõttu on soovitatav juua rohkem vedelikku. Vedeliku joomine kiirendab kontrastaine eritumist kehast. Hilisemate kõrvaltoimete (nahalööve, punetus, turse, iiveldus, oksendamine, peavalu, palavik) ilmnemisel pöörduge perearsti poole või erakorralise meditsiini keskusesse.

Lisainfo

Infot uuringu tulemuse kohta saate oma raviarstilt.

Uuringu kohta tekkinud küsimuste korral saate teavet radioloogiliste uuringute nõuandeliinilt. Nõuandeliinile helistades ei saa registreerida uuringule ega infot uuringu tulemuste kohta. Nõuandeliinile saate pöörduda:

- e-posti aadressil radioloogia [at] itk.ee
- telefonil 666 5166 tööpäeviti kella 8.00–16.00.

ITK1118

Käesolev infomaterjal on kooskõlastatud 01.01.2026. a